

**FITXA IDENTIFICATIVA****DADES DE L'ASSIGNATURA**

**Codi:** 34034  
**Nom:** La península Ibèrica en l'edat mitjana (segles V-XV)  
**Cicle:** Grau  
**Crèdits ECTS:** 6  
**Curs acadèmic:** 2026-27

**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1005 - Grau en Història	Facultat de Geografia i Història	3	Primer quadrimestre
1902 - Formació per a la qualificació específica RD860_2010	Facultat de Geografia i Història	1	Primer quadrimestre

**MATÈRIES**

Titulació	Matèria	Caràcter
1005 - Grau en Història	Història Medieval de Espanya	OBLIGATÒRIA
1902 - Formació per a la qualificació específica RD860_2010	Història d'Espanya	OPTATIVA

**COORDINACIÓ**

MIRA JODAR ANTONIO JOSE

RUZAFÀ GARCIA MANUEL GINES

**RESUM**

S'ocupa de marcar les successives etapes històriques que pauten l'evolució històrica de la Península Ibèrica entre els segles V i XV: regne visigot, al-Andalus; orígens i expansió dels regnes cristians; estructuració territorial baix-medieval als diversos regnes (Lleó-Castella, Portugal, Granada, Navarra i Corona d'Aragó); així com d'establir les principals fites cronològiques de la seua configuració.

**CONEIXEMENTS PREVIS****RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

**ALTRES TIPUS DE REQUISITS**



És recomanable conèixer el procés de formació, expansió i consolidació d'Europa en l'Edat Mitjana entre els segles V i XV.

## COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

### 1005 - Grau en Història

Capacitat crítica i autocrítica

Capacitat d'abstracció, anàlisi i síntesi

Compromís amb el principi d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones

Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat

Valoració i respecte per la diversitat i la multiculturalitat

## DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

**1. La Hispania visigoda (segles V-VIII).**

**2. L'Islam en Occident: al-Andalus (segles VIII-XI).**

**3. La formació dels regnes i comtats cristians (segles VIII-X).**

**4. L'expansió de les monarquies hispàniques (segles XI-XIII): guerra, colonització, feudalització.**

**5. La Corona de Castella i l'hegemonia peninsular (segles XIV-XV).**

**6. La pluralitat política a la Península Ibèrica (segles XIV-XV): la Corona d'Aragó, Navarra, Portugal i Granada.**

**VOLUM DE TREBALL (HORES)****ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Altres activitats	15,00
<b>Total hores</b>	<b>60,00</b>

**ACTIVITATS NO PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	90,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
<b>Total hores</b>	<b>90,00</b>

**METODOLOGIA DOCENT**

- CLASSES PRESENCIALS: les classes presencials tindran un component teòric-pràctic, simultaniejant-se les explicacions del professor con l'anàlisi i la crítica de documents històrics del període i de materials historiogràfics actuals (mapes, gràfics, textos...).

- PREPARACIÓ DE LES CLASSES PRESENCIALS (teòriques): lectura de la bibliografia recomanada.

- PREPARACIÓ DE LAS CLASSES PRESENCIALS (pràctiques): lectura de la bibliografia recomanada i de documents històrics originals, examen de mapes i de gràfics, etc.

- ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES: durant el curs es duran a terme activitats complementàries que s'aniran indicant oportunament.

aniran indicant oportunament.

**AVALUACIÓ**

L'avaluació final de l'assignatura en la primera convocatòria s'atendrà al procediment següent:

1º Examen escrit teòric, a realitzar en la data establerta per l'administració del centre, en el qual es valorarà el nivell de coneixements assolit pels estudiants d'acord amb els objectius de l'assignatura, així com la correcció de l'expressió escrita, tant des del punt de vista expositiu como terminològic, i la capacitat de relacionar fets, conceptes i processos històrics, de reflexionar i raonar críticament sobre el passat i



d'elaborar síntesis i models explicatius d'interpretació històrica. Els procediments concrets de l'examen seran determinats pel professor amb la suficient antelació.

2º Proves escrites pràctiques de comentari de fonts documentals o d'altres materials docents (mapes, gràfics...) seleccionats d'entre aquells als quals s'hagin fet referència durant les classes. Els procediments concrets de la seua realització seran determinats igualment pel professor con la deguda antelació.

3º Proves escrites corresponents a les activitats complementàries, que consistiran en l'elaboració de breus informes o memòries sobre el contingut d'aquestes.

4º El percentatge que cadascuna de les proves d'avaluació representarà en la nota final de l'assignatura serà el següent:

Examen teòric = 70%

Proves pràctiques = 20%

Proves de les activitats complementàries = 10%

TOTAL = 100%

5º Serà necessari assolir una qualificació mínima de 4 punts en l'examen teòric per a incorporar a la qualificació final de l'assignatura les notes obtingudes en les restants proves (pràctiques i activitats complementàries).

La segona convocatòria se atindrà a las següents especificacions:

1º Examen teòric a realitzar en la data establerta per l'administració del centre, que s'ajustarà als criteris d'avaluació determinats en l'examen de la primera convocatòria.

2º Es conservaran les qualificacions obtingudes tant en les proves pràctiques como en els informes i memòries de les activitats complementàries, sempre i quan s'hagin realitzat en les dates estipulades durant el curs. En el cas de que no s'haguessin realitzat en el seu moment, la qualificació d'aquestes proves en la segona convocatòria serà també, al igual que en la primera convocatòria, de zero punts.



Els problemes d'ortografia, sintaxi i/o expressió escrita puntuaran negativament en la qualificació de totes les proves escrites i la seua acumulació pot comportar el suspens de l'assignatura.

## BIBLIOGRAFIA

### Bàsiques

- CARRASCO PÉREZ, J. i altres (2002), *Historia de las Españas Medievales*, Barcelona, Editorial Crítica.
- DOMÍNGUEZ ORTIZ, A. (dir.) (1989), *Historia de España*, Barcelona, Ed. Planeta, vols. 2, 3 y 4.
- HERNÁNDEZ SANDOICA, E. (dir.), *Historia de España 3er milenio*, Madrid, Ed. Síntesis, vols. 4, 5, 7, 8, 9 y 10.
- IRADIEL, P.; MORETA, S.; SARASA, E. (1989), *Historia Medieval de la España Cristiana*, Madrid, Ed. Cátedra.
- MIRANDA GARCIA, F.; GUERRERO NAVARRETE, Y. (2008), *Historia de España. Medieval. Territorios, sociedades y cultura*, Madrid, Ed. Sílex.
- MONSALVO ANTÓN, J. M. (2010), *Atlas histórico de la España medieval*, Madrid, Ed. Síntesis.
- TUÑÓN DE LARA, M. (dir.) (1984), *Textos y documentos de Historia Antigua, Media y Moderna hasta el siglo XVII*, en M. Tuñón de Lara (dir.), *Historia de España*, Barcelona, Ed. Labor, vol. XI.
- MANZANO MORENO, E., *Épocas medievales*, en J. Fontana, R. Villares (dirs.), *Historia de España*, vol. 2, Barcelona-Madrid, Crítica-Marcial Pons, 2010.